

Verslag plenaire vergadering Monumenten- en Welstandscommissie aan het college van Burgemeester en Wethouders van 's-Hertogenbosch d.d. 29 juli 2021

ADVIEZEN

Zuidwal 57D, 57C, 57B, 57A, 58 Rijkswaterstaat-gebouw, WB00059150

Aan de hand van presentatie 'Bastion Zuid', d.d. 31-05-2021 van Bierman Henket;

- heeft de architect een toelichting gegeven over het plan, en
- heeft de commissie met belangstelling kennisgenomen van de ontwikkelingen op deze locatie en vragen en opmerkingen geplaatst over het plan;

Architect heeft een toelichting gegeven over de stand van zaken van het pand en het plan. Aangegeven is dat het nu een schetsontwerp betreft en een eerste aanzet voor gesprek met de commissie en de voorbereiding van verdere planontwikkeling voor aanvraag omgevingsvergunning, gepland voor begin 2021.

Vanuit de commissie is waardering voor de ambitie en de uitgangspunten van het plan en voor de toelichting van het schetsontwerp met doorkijk naar de vervolgstappen.

- Opgemerkt wordt dat gebouwdeel B minder prominent wordt dan de rest van het plan. Daarvan wordt door de architect aangegeven dat i.i.g. de bestaande (vrij prominente) installatievoorziening bescheidener wordt dan voorzien.
- Gevraagd wordt waar de extra toegangen komen t.o.v. de huidige situatie en waar de relatie met de stad wordt gelegd? Als reactie hierop wordt door de architect aangegeven dat i.i.g. de begane grond meer relatie krijgt met de stad, en een publieke functie (bijv. horeca), maar de definitieve invulling daarvan wordt nog verder (i.o.m. opdrachtgever en toekomstige huurder) uitgewerkt.
- Gevraagd wordt of de horizontale banden in de gevel meer een aansluiting zouden kunnen opleveren tussen oudbouw en nieuwbouw.
- Opgemerkt wordt dat beeldtaal van het ontwerp (vrij grootschalig) een uitzondering is t.o.v. de context waarbinnen dit pand zich bevindt. Als reactie hierop wordt door de aangegeven dat de verfijning meer in detaillering wordt gezocht.
- De commissie merkt in het algemeen op dat de aansluiting van het pand met de stad en het oude pand verfijnder zou kunnen.
- De commissie ziet de verdere uitwerking van het plan met belangstelling tegemoet in een volgende plenaire bijeenkomst

Prins Bernhardstraat 12, KPN-gebouw middendeel

Aan de hand van presentatie 'Welstandsoverleg' met datum 29 juli 2021:

- heeft de architect een toelichting gegeven over het plan, en
- heeft de commissie kennisgenomen van de ontwikkelingen op deze locatie en volgende vragen en opmerkingen geplaatst;

De architect heeft in een eerder informeel overleg met een aantal commissieleden een aantal denkrichtingen besproken waarvan een eigentijdse oplossing door middel van een experimenteel gemetselde bakstenen gevel het meest kansrijk werd geacht. De oplossing die nu wordt voorgesteld

bevat een gevel met bakstenen waarvan de voegen zijn vervangen door stalen frames. Het metselwerk heeft naar het midden van het bouwvolume toe een steeds grotere mate van transparantie. In het midden is een groot open frame voorgesteld met een glaskunstwerk en een afbeelding van de Bossche draak.

De commissie is bezorgd over de ingreep van het glaskunstwerk omdat die de subtiële transparantie van deze ingreep en de verfijning van het metselwerk totaal ontkracht. Daarbij vraagt de commissie zich af waarom een bestaand kunstwerk verwijderd moet worden ten behoeve van een nieuw kunstwerk. De oplossing op deze plek is niet om een iconisch gebouw te maken, maar om juist een goede verbinding tot stand te brengen: stedenbouwkundig, architectonisch en cultuurhistorisch.

Er is waardering voor de denkrichting van het experimentele metselwerk. De commissie vindt dit spannend en kansrijk. De open delen in het metselwerk bieden een interessante combinatie van open en gesloten gevelcompositie. Daar is veel waardering voor. Het enorme kader met het glaskunstwerk doet dit echter volledig teniet.

Er is waardering voor de pannendaken die doorlopen in het ontwerp. Er is ook waardering voor de ruime onderdoorgang.

Samenvattend: er is waardering voor de stappen die zijn gezet, maar de commissie verzoekt met klem om het stalen frame met glasachtige invulling te heroverwegen.

Residentieplein, Onderwijsboulevard, Jonkerstraat en Statenlaan, WB00058465

Aan de hand van de presentatie 'Palazzo' met datum 29-07-2021.

- heeft de architect toelichting gegeven over de voorgenomen ontwikkeling op deze locatie, en
- heeft de commissie, in het kader van de Woningwet en de Bouwverordening, de volgende vragen en opmerkingen over het plan;

De presentatie betreft een VO- uitwerking. Voorafgaand aan de bespreking is een (in principe positief) advies over het plan uitgebracht door de supervisor van het plangebied Paleiskwartier.

- De commissie is zeer enthousiast over de voorgestelde ingrepen in de plint. Gevraagd wordt om meer 'plastiek' van de gevel.
- Gevraagd wordt of de balkons in dezelfde metselwerk worden uitgevoerd als de gevels. Als reactie hierop is aangegeven dat balkons in staal worden uitgevoerd, maar in kleur worden afgestemd op de gevels. Dit zal later definitief worden bepaald aan de hand van de kleur- en materiaalmonsters.
- Gevraagd wordt om de balkons een onderdeel te laten zijn van de architectuur van het gebouw.
- Opgemerkt wordt dat de puien op de begane grond wat weggedrukt lijken.
- Gevraagd wordt om de puien een meer prominente rol te geven en meer aansluiting op / relatie met de omgeving c.q. de openbare ruimte.
- Gevraagd wordt om te onderzoeken of de geplande poort achterwege gelaten kan worden.
- Gevraagd wordt het groen goed in het plan in te passen. Geadviseerd wordt om daarvoor landschapsarchitect in te schakelen.

De commissie ziet de verdere uitwerking van het plan met belangstelling tegemoet in een volgende plenaire bijeenkomst.

Parallelweg 23, EKP Noord / KuBus gebouw, WB00059259

Aan de hand van 'welstandspresentatie, d.d 22 juli 2021 van Rienks architects;

- heeft de architect een toelichting gegeven over het plan, en
- heeft de commissie met belangstelling kennisgenomen van de ontwikkelingen op deze locatie en de volgende vragen en opmerkingen geplaatst;

De gevels van het gebouw worden voorzien van aluminium vliesgevel in een bepaalde ritmiek met aan de buitenzijde een opengewerkte de decoratieve façade (filigraine) c.q. privacy-laag. De commissie heeft waardering voor de stappen die gemaakt zijn n.a.v. de vorige planbehandeling, en heeft daarnaast wel een aantal vragen en aandachtspunten;

- De commissie heeft waardering voor de aanpassing aan de annex.
- Gevraagd wordt om vooraf de ambitie van de filigraine scherp te formuleren zodat beoordeling van de proefmonsters t.z.t. beter voorbereid kan worden. Gevraagd wordt om een mockup (gevelfragment van de filigraine) van een behoorlijk formaat t.z.t. fysiek aan de commissie voor te leggen voor definitieve beoordeling.
- Als reactie hierop wordt aangegeven dat i.i.g. gezocht wordt naar zachtheid en ingetogenheid in de uitstraling van de filigraine c.q. het uiterlijk van het gebouw.
- Gevraagd wordt of de luifel ook wordt bekleed met filigraine. Als reactie hierop wordt aangegeven dat de plooiing in de luifel wordt doorgezet. De commissie betwijfelt of er nut en noodzaak is voor deze toevoeging bij de luifel.
- De commissie pleit met klem om het gebouw van binnen te isoleren, zodat het stoere karakter van het gebouw zoveel mogelijk overeind blijft.
- De commissie pleit voor een groen dak mede omdat het dak in relatie tot de omliggende woontorens hier de vijfde gevel is.
- De suggestie wordt gedaan om voor de kleuren en materialen ook de monsters van de omliggende bebouwing in ogenschouw te nemen, zodat contrast met andere gebouwen afgestemd kan worden.

De commissie ziet de verdere uitwerking van het plan met belangstelling tegemoet in een volgende plenaire bijeenkomst.

Pettelaarpark 120, WB00052662

Aan de hand van de presentatie 'Pettelaarpark 120-130' gedateerd d.d. juli 2021.

- heeft de architect een toelichting gegeven over het plan, en
- heeft de commissie de volgende vragen en opmerkingen geplaatst;
- Gevraagd wordt hoe de plint t.p.v. luifel er uit ziet en waar eindigt de luifel? Als reactie hierop wordt aangegeven dat plint aansluit op de bestaande vliesgevel en auditorium.
- Gevraagd wordt of er met de ingreep van het transparanter maken van de torens iets verandert / verbetert aan de architectuur van het gebouw. Dezelfde vraag geldt ook voor de luifel.
- Gevraagd wordt om te onderzoeken of de gewenste transparantie onmisbaar is, en of die op een andere manier (bijv. vergroten van de bestaande gevelopeningen) gerealiseerd zou kunnen worden.
- De commissie is bezorgd over de mogelijke aantasting van de architectuur van de toren en kan op dit moment niet akkoord gaan met de voorgestelde aanpassing aan de toren.

- Afgesproken is dat er verder wordt gestudeerd op de mogelijkheden voor de gewenste transparantie in de gevel van de toren.

De commissie ziet de verdere uitwerking van het plan met belangstelling tegemoet in een volgende plenaire bijeenkomst.